

DEVEYE HENDEK ATLATMAK MI, CAHİLE LAF ANLATMAK MI ZOR?

13 Nisan 2021

Yıldırım Koç

Ben haddini bilmeye çalışan bir kişiyim. Kendi alanım dışında pek konuşmam veya yazmam; haddimi aşmam. Alanım da sınırlı. 48 yıllık iktisatçiyım; ODTÜ İktisat Bölümü 1973 mezunuyum. Ekonomi politikle 50 yıldan fazla süredir epeyce yakından ilgileniyorum. 23 yıldır ODTÜ İktisat Bölümü'nde verdiğim derste, dünyada ve Türkiye'de siyasal ve toplumsal gelişmeler çerçevesinde tarihte ve günümüzde işçi-işveren ilişkilerini anlatıyorum. Bu alanda 50'den fazla kitabım, bir o kadar kitapçığım, üç-dört bin tane de köşe yazım ve makalem yayımlandı. Çok şükür, bugüne kadar yazdıklarımda "yanlış" bulabilen çıkmadı; ben kendim bazı yanlışlar buldum. Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi konusunda da Türkiye ve dünyadaki en büyük kitaplık ve arşive sahibiz. 50 binden fazla kitabımız, yaklaşık 50 metre belge arşivimiz var. Kitapların dışında toplu iş sözleşmelerimizin sayısı 4800'den fazla.

Kendi alanımda böyle olunca, haddini bilmeyenlere çok gülüyorum. Kendi alanımda yazıp çizenlerin yaptıkları hataları da 2010 yılında 230 sayfalık bir kitapta sergilemişim: **Yanlış-Doğru Cetveli, İşçi Sınıfı Tarihi Yazımında İnatçı Hatalar** (epos Yay., Ankara). Eleştirilenlerden de karşı çıkan olmadı.

Halkımızın çok büyük bölümü efendidir, kamildir, olgundur. Ancak halkımızın arasında da haddini bilmeyenlere ve densizlere ne yazık ki, rastlıyorsunuz.

Bunlar, kulaktan dolma bilgiyle ahkam kesiyorlar. Yarım imam dinden, yarım doktor candan eder, denir. Bunlar imamın veya doktoran yarısı bile değil. Ama sizinle sizin alanınızda tartışmak istiyorlar; bunun için sosyal medya üzerinden size sataşıyorlar. Öğrenmeye çalışmıyorlar; sizinle tartışıp adam yerine konmak istiyorlar.

İlk makalem 1973 yılında Özgür İnsan Dergisi'nde yayımlanmıştı. O günden bugüne ilk kez cahilleri bir parça dikkate alan böyle bir yazı yazıyorum.

Ben bu densizlere yanıt vermiyorum. Daha doğrusu, bunlara kızmaya bile gerek görmüyorum.

Cahille ne konuşursunuz ki! Yazımın başlığı da bu zaten. İnanın, deveye hendek atlatmak, cahile laf anlatmaktan çok daha kolaydır.

Adam cahil. O kadar cahil ki, cahil olduğunun farkında bile değil. Cahil olduğu için de her şeyi biliyor.

Hayatında hiçbir kitabı ciddi biçimde okumamış; okuduklarını da anlamamış. Kulaktan dolma bilgiyle sizinle tartışabilmek için size sataşıyor.

Yazdıkları da ipe sapa gelen şeyler değil.

Çok eski dönemlerde medreseden yeni çıkmış acemi bir hoca camide vaaz veriyormuş. "Hazreti İsa," demiş, "bir gün kılıcıyla Fırat'ı yarıp koyun sürüsünü karşıya geçirdi." Vaaz bittikten sonra da cemaatten görmüş geçirmiş yaşlıca birine, "nasıldım?" diye sormuş. Adamcağız, "söylediklerinin neresini düzelteyim, hoca efendi," demiş, "İsa değil Musa; kılıç değil asa; sürü değil İsrailoğulları; Fırat değil Kızıldeniz."

Sataşan cahillerin yazdıkları bu kadar bile değil. Ama cahil ve kerameti kendinden menkul olunca, sataşma cesaretini gösteriyor.

Böyleleri çevrelerindeki insanlara da zarar veriyor. Varsın zarar versin. Böylelerini ciddiye alıp dinleyenler ve yazdıklarını onaylayanlar da üç aşağı beş yukarı aynı nitelikte herhalde.

Cahillik gerçekten çok rahatlatıcı bir durum. Öğrenmek zorunda değilsin; çünkü sen zaten her şeyi biliyorsun. Ama bu gibilerin sataşmalarına yanıt vermeyeceğim, böylelerini dikkate almayacağım. Seni ve senin gibileri cehaletinizle baş başa bırakıyorum. Bugünlerde çok sık kullandığım bir ifade var: Allah islah etsin.